

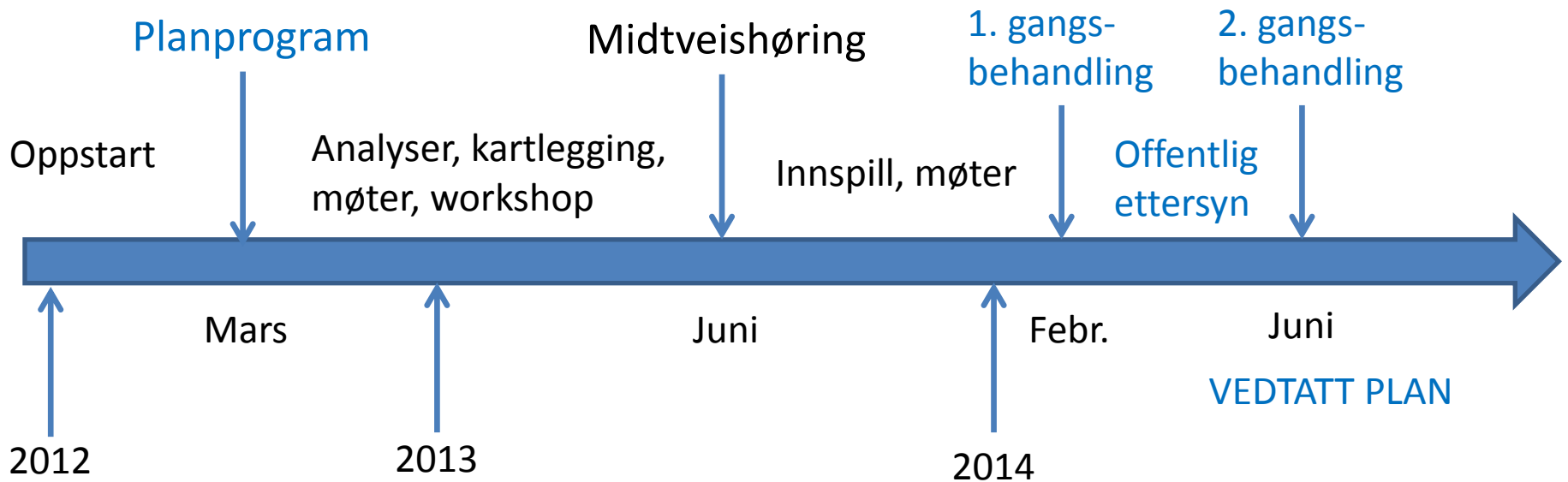
Metodikk og verktøy for byutvikling

Byplan Sortland- planprosessen med fokus på medvirking

Byromseminar- Brønnøysund 27. mars 2014.
Kristine Røiri, arkitekt .

Proessen så langt

MÅL:

Bred medvirkning og en omforent plan.

- Få en plan som gjenspeiler behov og ønsker for Sortland
- Flest mulig må få et eierskap til planen
- Workshop med politikere og administrativ ressursgruppe.
  - Avgrensning
  - Innhold i planen
  - Medvirkning
- Bred medvirkning ble vedtatt i planprogram, gav oss mandat.

8 Torsdag 12. januar 2012 SortlandsAvisa

Vil ha deg med på planleggingen

Gruppens måtte formannskapet ha ideer om hvordan de skal få folket med i byplan-arbeidet. Her ved Grete Ellingsen, John Hempel, Sigurd Jacobsen og Gunhild Støltz.

Nå begynner arbeidet med å utarbeide en byplan for Sortland, Strand og Sigerfjord. Og du skal få bidra i arbeidet.

SILJE HELENE NILSEN
Hvordan skal Sortland se ut om ti år? Hvor skal det legges til rette for å bygge boliger, skoler, barnehager? Hva med industriområder og butikker?
SortlandsAvisa skrev i for høst om at arbeidet med å utarbeide en byplan for Sortland er i gang, en omfattende, 2-årig prosess som skal fortelle hvordan arealene i byen skal brukes i derne som kommer. Byplanen vil også omfatte Strand og Sigerfjord.
Forsatt er man tidlig i prosessen, men onsdag formiddag ble formannskapet, som er styringsgruppe i prosjektet, informert og involvert i planleggingen.
– Byplanen er en av de viktigste prosessene vi skal gjennom denne valgperioden, sa teknisk sjef og prosjektansvarlig Brynulf Øverby.
Den vante og formelle møteformen som vanligvis preger formannskapet ble byttet ut med kaffe, sjokolade og kreativitet, da de i workshop fikk bytte seg på ulike oppgaver. Blant annet ble formannskapsmedlemmene utfordret på hvordan sortlandinger skal engasjeres til å komme med sine meninger om hvordan byarealene skal brukes.

Ønskebrønn
Tilmøter i boområder, nett-møter, kafémøter med rådmannen, Facebook-grupper, tradisjonelle medier, informanter gjennom lag og foreninger, og ungdomskoleidretts lag er forslagene som kom på bordet for

Å få med vanlige folk tidlig i arbeidet. Inger Grete Hansen mente en ønskebrønn kunne være en måte å hente inn sortlandingers forslag på.
Befolkningen driver med både næring, idrett, landbruk, kirkeaktivitet – og da er det viktig at de involveres og at de mener noe når vi er ute i selve planarbeidet, sa Øverby.
Byplanen skal være gjennomarbeidet og forslagbar, og være en plan politikere kan stå ved og være trofaste mot, sa han.

Planprogram i april
Første steg er et planprogram som skal fastsette hva byplanen konkret skal omhandle. Dette skal vedtas i kommunestyret 26. april, og vil markere starten på selve arbeidet med byplanen.
Prosjektgruppa som skal gjøre hovedarbeidet består av prosjektansvarlig Brynulf Øverby, prosjektleder og kommuneplanlegger Britt Marie Stiberg.

Arkitekt Kristine Røiri ville ha diskusjon om hvilke områder byplanen skal omfatte.

Nå skal vi planlegge framtidens Sortland

SortlandsAvisa 20. oktober 2011

Eskild Børnland, Kristine Røiri og Reina Kristensen, i tillegg til tre politikere.
Arbeidet skal være ferdig i løpet av siste halvdel av 2013. Før det ventet en spennende diskusjon om hvordan fremtidens Sortland skal se ut.

Hvordan få en god medvirkning

Holdning :

- Dialog ikke bare informasjon: vi må være åpne for innspill
- Vi må ikke ha bestemt oss, ikke få for sterkt eierskap til egne ideer.

Tidspunkt:

- Jo tidligere jo bedre!

Liv og røreelse

Bladet Vesterålen Tirsdag 13. mars 2012

Åpent møte om framtidens Sortland i kveld:

– Trenger innspillene nå

SORTLAND: – Det er nå det skjer, og nå vi trenger innspillene, sier ordfører Grete Ellingsen, som ønsker alle velkommen til byplanmøte i kveld.

INGER MERETE ELVEN
inger@blv.no

Møtet er åpent for absolutt alle, og er starten på medvirkningsprosessen rundt arbeidet med en ny byplan for Sortland, inkludert Strand.

Ordfører Grete Ellingsen vil innlede møtet, og hun håper på bred deltakelse.

– Dette handler om framtida, hvordan vi ønsker Sortland skal utvikle seg. Derfor er det viktig å få flest mulig med på prosessen, fra ungdom til eldre, og næringsliv.

– Dessuten legges det opp til en kjempeartig arbeidsmetode, der man jobber kreativt i grupper, sier Ellingsen.

Bengt Jægtnes, Marius Steiro, Marianne Andreassen, Marianne Hansen og Berit Maske Rabås stiller som kaféverter for de ulike temaene i gruppearbeidet.

Ordfører Grete Ellingsen håper flest mulig stiller på det åpne møtet om framtidens Sortland i kveld.

Åpenhet: Aktiv internettside

mmune.no/artikkel.asp?Midt=739&Aids=3074

NYHETER - byplan Sortland... X

y Hjelp

kkerhet Vgktoy

Sortland kommune
blåbyen

STARTSIDEN

Nyheter
MIDTVEISHØRING
Media
Framdrift
Planprogram
Medvirkning
Tema som utredes
Offentlig ettersyn
Politisk behandling
Aktuelle linker
Bakgrunnsinfo
Organisering
Resultater
landskapsarkitektstudentenes
arbeider

MIDTVEISHØRING

Byplan Sortland - Blåbyen 2013-2025 legges nå ut til midtveishøring.

Dette er en uformell presentasjon av planforslaget og vi håper dere vil gjennomgå dokumentene og gi oss innspill, både på innhold, arealbruk, feil og mangler osv. Vi tar i mot både ris og rost

Innspill kan sendes på e-post til byplan@sortland.kommune.no eller pr. brev til Sortland kommune, Postmottak, Postoks 117, 8401 Sortland.

Dersom du ønsker å diskutere løsninger, må du gjerne be om et møte eller ringe.

Vi ønsker ditt innspill snarest mulig og senest 15. september 2013.

[Les mer](#)

Ny prosjektleder for arbeidet med Byplanen

Marielle Doms er fra 1. juli prosjektleder i stedet for Eskild Brønlund.

Marielle Doms har det siste året vært en del av Byplangruppa, med ansvar for geodata i planarbeidet. Hun har bred erfaring fra prosjektledelse fra sine tidligere arbeidsgivere.

Marielle skal lede arbeidet med ferdigstilling av Byplanen i tillegg til at hun fortsatt har ansvaret for kartproduksjonen og analyser i prosjektarbeidet.

[Les mer](#)

Åpent møte om Byplan Sortland til midtveishøring

Mandag kveld, 10. juni, ble foreløpig planforslag presentert i åpent møte i Samfunnssalen.

Ca. 50 personer møtte opp for å tilegne seg informasjon om innholdet i byplanen så langt. Møtet var lagt opp som et rent informasjonsmøte, med mulighet for å stille avklarende spørsmål mellom hvert tema, samt en kort diskusjon på slutten av møtet.

[Sammenheng planforslag midtveishøring](#)

[Les mer](#)

Vellykket byromseminar på Sortland 5.-6. mars

Nordland fylkeskommune i samarbeid med Sortland kommune arrangerte byromseminaret "Kystbyens møte med sjøen" i Samfunnssalen 5.-6. mars.

Nærmere 80 personer fra hele Nordland deltok på seminaret den 1. dagen. Dag to var Workshop der det deltok 53 personer. Bredt sammensatt av politikere, næringsliv, administrasjon og engasjerte Sortlandsborgere.

Kontaktinformasjon
Sortland kommune
Vesteråslg. 57, Sortland
Postboks 117
8401 Sortland
Epost: [✉](mailto:post@sortland.kommune.no)
Telefon: 76 10 90 00
Fax: 76 10 90 41
Beredskap: 110
Politli: 112
Akutt helse: 113
Org. nr. 847737492 MVA
Åpningstid: 0800-1500

mmune
blåbyen

Visjoner for utvikling av Sortland - del 5 "Grønnstrukturer"

Utstilling og temaoppslag i lokalavisene i 6 deler

Presentasjon av landskapsarkitektstudentenes semesteroppgave "blå og grønne strukturer i urbane strøk" - Del 5 "Grønnstrukturer" består av 4 semesteroppgaver. To av prosjektene tar for seg den overordnede grønnstrukturen på Sortland med forslag til fremtidige parker, grøntdrag og løypenett. De to andre prosjektene tar for seg mer detaljerte løsninger for henholdsvis Grusbanen og Frydenlundparken ("Rotaryparken").

Utstilling av disse oppgavene vil være i Skibsgården 1. etg. i tidsrommet 21.02 - 01.03.2013, dessuten presentert i Bladet Vesterålen og Sortlandsavisa torsdag 21.02.

Kontaktinformasjon
Sortland kommune
Vesteråslg. 57, So
Postboks 117
8401 Sortland
Epost: [✉](mailto:post@sortland.kommune.no)
Telefon: 76 10 90 00
Fax: 76 10 90 41
Beredskap: 110
Politli: 112
Akutt helse: 113
Org. nr. 84773749
Åpningstid: 0800-1

Frydenlund naturkafé av Linn Cecilie Martinson

PLANTEPLAN

LA-LinnCecilie

Dette prosjektet tar for seg området på oversiden av Parken omsorgsboliger, der den store granskogen er hugget og Rotary har opparbeidet en plen. Her foreslår Linn-Cecilie at det lages en park for alle – et nært sted for de gamle, men også for barn, unge og familier

Her kan det bli park-aktiviteter og i tillegg opplevelser man vanligvis oppsøker på en kafé. Hun foreslår et nytt og spennende møtested i naturen som kan inneholde:

- Nyttehage med bær og frukter
- Bålplass
- Kafé - som kan være åpen enkelte ganger
- Sandbasseng for lek
- En åpen slette for aktiviteter
- Terreng som er formet for aking på vinterstid...

Grønn forbindelse til sentrum
Prosjektet viser også hvordan det kan lages en grønn forbindelseslinje til sentrum og helt ned til sjøen langs Nordre Frydenlund alle.

Grønnplan - Hvordan bevare og videreutvikle grønnstrukturen i Sortland? av Christian Grønn
Christian har som mål å bevare og styrke Sortlands særpreg som blåbyen ved sundet, mellom de grønne fjellene. I tillegg til å dekke befolkningens behov for rekreasjonsområder. Han ønsker også en byutvikling med by-økologiske prinsipper.

Grundig analyse

Denne oppgaven har en svært grundig analyse av eksisterende grønnstruktur på Sortland. Alle områder er verdisatt ut ifra sin naturverdi, rekreasjon og friluftslivsverdi og landskapsverdi. Dette blir så utgangspunkt for hva man bør ivareta og videreutvikle. I tillegg foreslås det å etablere nye områder og ikke minst å se på sammenhengende grøntdrag og forbindelseslinjer.

Media - lokalavisene

- Avisene/nettsted er viktige formidlere
- Diskusjon og engasjement
- Ca. 90 artikler
- Faste journalister
- Vi er på tilbudssiden
  - Inviterer i god tid, legger ved informasjon
  - Artikkelserier
- Avverger store negative oppslag.
- Mye viktig informasjon har kommet ut på en folkelig måte.
- Positivt ansikt utad.

næringsliv
Slik skal Sortland bli en Byakse, torg - og en aktiv sjøfront med «urbane kvaliteter»
Prioritere og ferdigst Byaksen

«Denne byen skriker etter helhet»

Sortlandsavis
Løssalg: Kr. 20,-
Gulljenter nok en gang side 19
Fikk torsk på 20 kilo side 34-35
Nr. 21

Her kommer næringsveksten

Stutter ønske fra havna

Kreative drømme om fremtidens blåb

Workshop og møter med ulike interessegrupper

Ca 50 workshops og møter

Oppstartsseminar

- Åpen diskusjon/cafedialog
- Skapte stort engasjement
- Politikere, engasjerte borgere og
- administrasjonen jobbet sammen
- Mat, god møteleder, kulturinnslag

Sortlandsavis
 «Nå jeg går på Sortland torget i 2025, så er torget av sje, og midt på torget ligger hurtigruta. Like utenfor er et fantastisk gjestehavn med seilbåter fra Spania og Frankrike!» Inge Ovesen

«Io større vi blir, jo mer visner identitetsfølelsen. Nå begynnelsen å bli vannet ut. Den følelsen må vi ha tilbake og vi må bygge opp stolthet over byen vår» Erik Selbo

«Blåbyen må bli verdensberømt. Vi må ha en promenade ned mot sjøen og ei småbåthavn i sentrum.» Ingebjørg Glad Pedersen

- Blåbyen må bli verdensberømt

Blåbyen skal bli verdensberømt, den skal åpnes med tusener med laguner, menader - og brua skal lys blått. Tridag lived! Flåa sortlandingsne oppstart med alle tilspil til byplanarbeidet.

SLA HVER ENES MENING
 «Når jeg går på Sortland torget i 2025, så er torget av sje, og midt på torget ligger hurtigruta. Like utenfor er et fantastisk gjestehavn med seilbåter fra Spania og Frankrike!» Inge Ovesen

Kjennepotensial
 Løst oppgjør til vann, blåne ser det gode, variete og mange som det skal være med. Blåbyen skal bli verdensberømt, den skal åpnes med tusener med laguner, menader - og brua skal lys blått. Tridag lived! Flåa sortlandingsne oppstart med alle tilspil til byplanarbeidet.

Alle ønsker seg steder å møtes

Engasjert diskusjon rundt eldre-bordet, med Kjell Ola Nygård (f.v.), Alf Natland, Silveia Ovik, Arne Vasbøtt, Mai-Helén Walsnes og Grete Ellingsen. (Foto: Inger Merete Elven)

SORTLAND: Gode møteplasser og kommunikasjoner gikk igjen, da rundt 40 personer diskuterte framtidens Sortland i Samfunnsalen tirsdag.

INGER MERETE ELVEN
 inger@bliv.no

Det åpne møtet, som var startskuddet for et bredt engasjement rundt arbeidet med den nye byplanen, var mer preget av felles verdier enn de store visjonene.

- Gjeninnfør bybussen, slik at alle som flytter hjem uten å ha tatt lappen får et transporttilbud.
- Billige boliger til unge i sentrum.
- Det må en høyere utdanningsinstitusjon til, for å holde på segmentet 19-30 år.
- Noen av forslagene fra familie- og barn-gruppen.
- Bilfri områder i bykjernen.
- Gode møteplasser og lekeplasser i sentrum og i marka, som er tilgjengelig med barnevogn.
- Sortland blir kommunen i landet med flest menn ansatt i skoler og barnehager.

- Noen av forslagene fra eldre-gruppen.
- Et møtested der det foregår aktiviteter.
- Trygg kryssing av Vesterålsgrata.
- Plass til alle som trenger institusjonsplass og bare hele stillinger i omsorgssektoren.
- Noen av forslagene fra nærings-gruppen.
- Legge til rette for nyetableringer av større kjeder i nye større grad.
- Felles paraplyorganisasjon for kortreist i Vesterålen.
- Tilrettelegge næringsarealer med god infrastruktur rundt.
- Noen av forslagene fra ungdoms-gruppen:

- Sortland blir kjent som idrettsbyen - her er det enda mer å hente.
- Landets beste oppvekst-kommune.
- Arbeidsplasser til alle.
- Noen av forslagene fra turist-gruppen:
- Biltinger i omsorgssektoren.
- Kjøretid i time fra Evenes.

om det godt kunne vært flere. Og det var god sprøching fra skole, eldre, næringsliv og kultur. Men vi skulle gjerne hatt flere som skulle de unges sak, sier Røiri.

Hun hadde sett for seg litt mer visjonære forslag for Sortland 2025, enn det som kom på møtet.

«Samtidig ser vi at det er mange av de samme tingene folk synes er viktig, uavhengig av gruppe. Vi har en felles tanke om hva som er de gode kvalitetene.

Innsigleane fra møtet vil bringes videre til politisk ledelse. Først i desember 2013 skal byplanen endelig vedtas.

Letts å komme, lett å reise
 Enten man talte de unges, de eldre, næringslivets, turistenes eller tilbakestrømmernes sak, kom behovet for gode møteplasser høyt opp på lista. Det samme gjelder gode kommunikasjoner ut og inn. Det skal være lett å komme seg hit, og lett å reise herfra ut i verden.

«I 2025 skal vi ha gode møteplasser og urbane kvaliteter, sa tilbakestrømmer Marianne Hanssen, som var en av innleiderne.

For hennes eget ved var kontakten med hjemstedet under studietida, følelsen av at det går an å få noe til her, og muligheten å få bruke sin unike kompetanse avgjørende for valget om å flytte tilbake.

- Vi stilte oss disponible for alle grupper
- Møter/tema tilpasset ulike grupper
- Uformell atmosfære, workshops
- Referat og media

Ann Karin Jensen, Rino Klausen, Odd Lennart Willassen, Erik Endresen og Svein Pedersen i diskusjon om Sortlands utvikling.

- Havnepromenade førsteprioritet

Næringslivet i Sortland fikk onsdag komme med innspill til byplanen. Der ble det uttrykt enighet om at havnepromenade fra hurtigrutekaia til torget må prioriteres.

SILJE HELENE NILSEN

Onsdag var næringslivet i Sortland invitert til seminar om det kommende byplanarbeidet. Der ble det understreket at næringslivet i dette arbeidet vil være en viktig samarbeidspartner for kommunen.

- Det er ikke attraktivt å gå i Sortland sentrum. Det er dødt og mørkt, blant annet fordi næringslivet ikke legger flid og belysning i sine utstillinger. Dette kan næringslivet samarbeide om å gjøre noe med, sa arkitekt og byplanlegger Kristine Reiri til de fremmøtte fra byens næringsliv.

- Sentrum er nøkkelen til et vellykket sortlandsanfunn, og samarbeid med næringslivet kan gi oss en god plan, sa hun.

Havnepromenade viktig

De rundt 30 fremmøtte fra næringslivet hadde rikelig med ideer og meninger om den videre utviklingen i byen.

Temaaer som gikk igjen på møtet onsdag, som det også har

nepromenade, torget og infrastruktur.
- Første prioritet må være havnepromenade fra hurtigrutekaia til torget, sa Roy Pettersen, noe det var enighet om blant de fremmøtte fra næringslivet. Svolvær ble trukket frem som et forbehold, hvor de har lyktes med å bevare det gamle og samtidig skape et urbant miljø.

Det ble også sagt torget slik det fremstår i dag er for stort. - Det må bli mindre, mer intimt og koselig. I dag brukes det lite av folk. De går ikke dit for å se på asfalt, vi må ha noe fint å se på, sa Ann Karin Jensen.

Må tillate høyere bygg

Trafikk og infrastruktur var også et tema som satte preg på diskusjonen og infrastruktur under bakken ble foreslått.

- Det burde lages parkeringsplass under jorda i den øverste delen av parken nedenfor hotellet, mente Erik Endresen som også gjerne skulle sett ei bru fra parken og inn i Kwartal 14.

Svein Pedersen hadde et konkret forslag som han mente kunne løse de trafikale problemene ved Sortlandshallen.

- Det må bli enveiskjøring i Skolegata, som i dag preges av et kaos uten like. Bommen må så fjernes i Slettenveien, en flott og brei vei som det bor lite folk ved. La den være enveiskjørt

” Første prioritet må være havnepromenade fra hurtigrutekaia til torget.

Roy Pettersen

inn til sentrum via Søndre Frydentund alle, sa Pedersen.

Geir Abel Ellingsen uttalte at parkeringen i sentrum må strammes opp, men at kundene fortsatt må få kjøre til butikkene. - Vi trenger flere parkeringshus ala det vi har nå, sa han.

Ellingsen mente også at det må tillates høyere byggehøyde i sentrum enn det som er tillatt nå.

For snever?

- Skal vi forsette å vokse må utdanning og kompetanse inn i byen, og det må det settes av sentrumsnære arealer til, sa Marius Hansen i Kunnskaps-parken Vesterålen.

Odd Lennart Willassen uttrykte bekymring for at byplanen er for snever med tanke på areal. - I 2025 vil vi trenge større arealer enn det som er tatt med i planen nå, jeg tror rett og slett byplanen omfatter et for snevert område, sa han.

Daglig leder i Sortland Næ-

Barn og unge i planleggingen

Barnetråkk

6

Nyheter

Bladet Vesterålen Torsdag 27. september

Sikrer barnas interesser

SORTLAND: Hvilke snarveier tar barna til skolen? Hvor leker de på fritida? Det er blant spørsmålene barnetråkk-registreringa i skolene i Sortland nå skal gi svar på.

INGER MERETE ELVEN
inger@blv.no

Denne uka satte Sortland kommune i gang med barnetråkk-registreringa på barneskolene Sortland, Strand og Lamarka, samt tre klasser på ungdomsskolen. Ved resten av skolene vil prosjektet gjennomføres i november.

Det er elevene i 6. og 9. klasse som skal være med og fortelle om sitt nærmiljø gjennom barnetråkk-registreringa.

Ute etter kunnskap

Bakgrunnen er at kommunen jobber med tre langsiktige planer: Byplanen, plan for sammenhengende gang- og sykkelveinett og en strategisk idrettsplan. I den forbindelse

– Det har vært stort engasjement hos ungene når vi har lagt frem store kart og de får mene noe om sitt nærmiljø, forteller Kristine Røiri. Her fra besøket på Strand skole. (Foto: Innsendt)

Midtveishøring

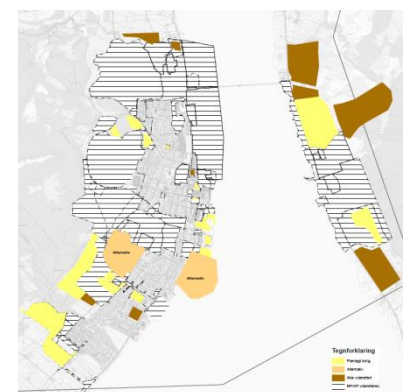
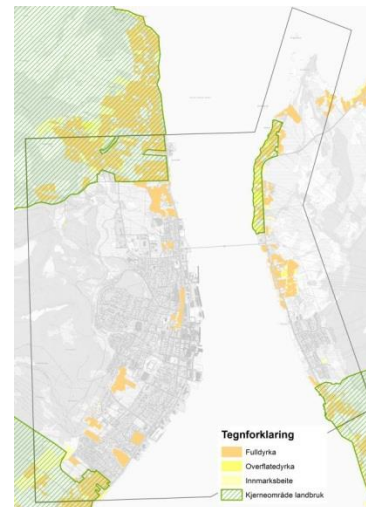
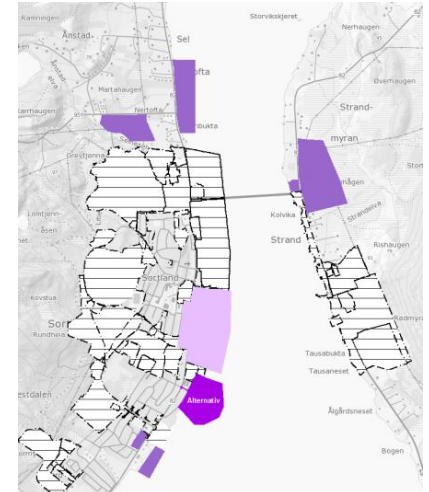
Uformell utlegging av planforslag

Innhold:

- Planbeskrivelse med strategier
- Kartlegginger og analyser
- Temakart

-Stort rom for endringer

-Det er nå innspillene kommer. Og konfliktene synliggjøres.

Presentasjon av planen tematisk i avisene.

Byplanen for Sortland:

Her kommer næringsveksten

SORTLAND: Byplanleggerne har satt av rikelig plass til næringsvekst. Blant annet på Strand og Anstad.

INGER MERETE ELVEN
1922@blv.no

– Det er kommet inn en del innspill nå i midtveishøringen, men vi regner med det kommer enda flere etter at folk har gjort seg ferdig med ferien, forteller prosjektansvarlig for byplanen Eskild Brønland.

Planen gir rammebetingelser blant annet for næringsvirksomheten fram til 2025.

– Det har vært stor vekst på næringsida, og arealforslagene tar høyde for fortsatt stor vekst, sier Brønland.

Sentrum

Forslaget fra byplanleggerne viser at det fortsatt er et stort potensial for næringsvekst

Sortland Caravan kan få selskap av mange andre næringsaktører i en framtidig Strand Næringspark.

Fra bolig til næring på Strandskog

Det åpnes for næringsvirksomhet i stedet for boliger på Strandskogmarka.

SORTLAND: Strandskogmarka på øverida av fyllesveien via a vis Byggmakser var avsatt til boligformål, men nå foreslås et omdispensering til næringsformål etter ønske fra tommester Leonard Nilsen og sønner.

– Vi har mottatt henvendelser fra interessenter som vurderer å etablere seg der med forretningsvirksomhet, sier Geir Halvorsen hos LNS.

– Det er høyt oppe og langt

også i sentrum. Man har regnet ut at det finnes potensielle bruksskoler for utbygging på til sammen 47.000 kvadratmeter, bare ved å fylle ut kvartarene inne i byen. I forrige planperiode, fra 1997 og fram til nå, ble det bygd ut rundt 30.000 kvadratmeter med næringsarealer innenfor sentrum – fra Sortland Senter i sør til havne-terminalen i nord.

– Vi ønsker å tilrettelegge for at kjøpesentre skal ligge innenfor dette sentrumsområdet, mens plasskrevende handel skal få plass utenfor sentrum, fortsetter vi nær etablerte næringsklynger, forklarer Brønland.

Strand Næringspark

Det er i planen også foreslått noen nye områder for næringsutvikling. Det største er det som har fått navnet Strand Næringspark, med et areal på 170 dekar som strekker seg både

litt sør og nord for bruhodet. Det understrekes at utviklingen av dette området må ta hensyn til både eksisterende boligbebyggelse og reiselteinteresser. Fra før driver Sortland Caravan virksomhet innenfor området.

– For å få til videre utvikling her må vi ha på plass infrastruktur, både vei, vann og avløp. Sannsynligvis vil det være størst press på næringsområdene på Sortlandsida, men det er viktig å signalisere i denne planen hvor vi ønsker å legge næringsarealene også på Strandsida, sier Brønland.

Arealer som er satt av til næring lenger sør på Strandsida, sør og nord for det gamle fergeleiet, anbefales ikke brukt til dette på grunn av begrenset plass og tilhørende grøntområder. Unntaket er det gamle fergeleiet, som er foreslått brukt til småbåthavn/turisme, etter innspill om sommerferge over sundet.

Anstad

Det meste av arealene i Vestmarka Næringsområde er bebygd eller planlagt bebygd. Det skal legges til rette for videreutvikling, samtidig som det blir en skjerming mot Selneselva og naturstien der.

I forslaget settes det også av et nytt område for industrivirksomhet og plasskrevende næringer like nord for Vestmarka Næringsområde, på Anstad. Anstad Næringsområde har et potensial på 110 dekar, og består blant annet av nyrområde og opparbeidet areal på Muningsletta.

Det er i tillegg foreslått av-

Byplanen

Prosjektansvarlig Eskild Brønland sammen med kommunearkitekt Kristine Røivik (t.v.) og prosjektleder for byplanen Mariette Doma. (Foto: Inger Merete Elven)

• Byplanen for Sortland er nå inne i midtveishøringen, der høingsfristen er satt til 15. september. Administrasjonen ønsker at innspillene fra innbyggerne kommer så tidlig som mulig i prosessen.

• Den skal etter planen legges ut til offentlig ettersyn før jul, avhengig av innspill, etter at det har vært til behandling i formannskapet.

satt arealer til næringsutvikling både på Strandskogmarka, på fylling i sjøen øst for Byggmakser, nord for bruhodet til Selneselva, mellom sentrum og bruhodet, nord for Selneselva, Anstadsjøen, nord for Sørbarna, Kvarnal (tidligere Bil i Nord), samt på den delen av Natsteinsmyra som ligger nærmest Strandgata.

Støtter ønske fra havna

SORTLAND: Sortland havn pekte i sin mulighetsstudie for videre vekst på området lenger nord for byplanområdet. Man ser dette som mer attraktivt for et framtidig haveavsnitt enn de opprinnelig tiltenkte arealene nord for lensu, hvor man kan komme i konflikt med andre næringsinteresser.

I byplanforslaget åpner man for en slik disponering, men det presiseres at bruken av Ramnflaug/Bygdesområdet til havneformål må avklares gjennom en revisjon av arealdelen til kommuneplanen.

Bobilcamp ved slakteriet

SORTLAND: I forslaget til byplan legges det til rette for midlertidig etablering av bobilcamp sør for slakteritomta.

For sjøfarende turister foreslås etablering av gjestehavn utenfor torget.

Byplanen

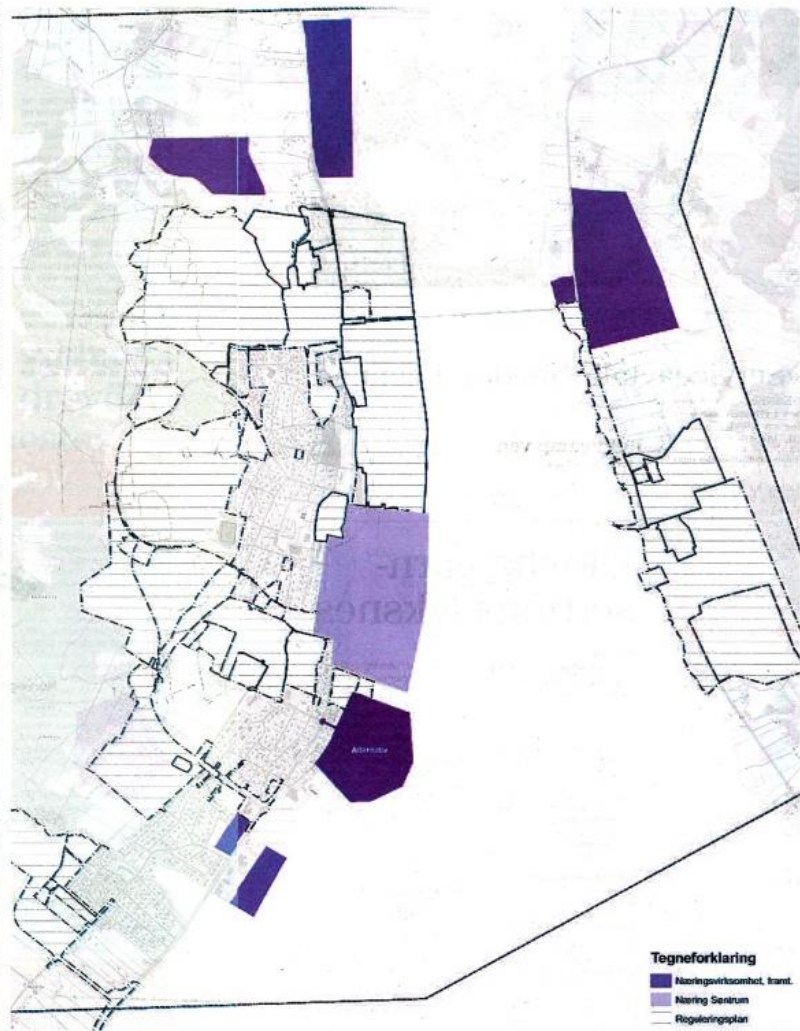

Prosjektansvarlig Eskild Brønland sammen med kommunearkitekt Kristine Røivik (t.v.) og prosjektleder for byplanen Mariette Doma. (Foto: Inger Merete Elven)

• Foreløpig forventes byplanen å bli endelig vedtatt våren 2014.

Byplanen er avgrenset til Sortland sentrum, Strand og Kringlesneset.

- Bladet Vesterålen vil i ukene framover presentere ulike tema planen tar opp: Nærings, sentrum, bolig, grønt og rekreasjon.

Tegneforklaring

- Næringsvirksomhet, blant
- Nærings Sentrum
- Reguleringsplan

Kartet utarbeidet av Sortland kommune viser hvor man foreslår framtidig næringsvirksomhet, og hvor man kan få fortettet næringsvekst i sentrum.

næringsliv

Slik skal Sortland bli en by

Byakse, torg - og en aktiv sjøfront med «urbane kvaliteter»

«Nå må vi få til noe», tenker Sortland kommune om sentrum i byplanen. Og foreslår å satse på noen områder, i stedet for å prøve halvveis å gjøre alt.

GARD L. MICHALSEN

- For å oppnå et levende og intant sentrum, er det nødvendig å prioritere noen få områder, slik at det er realistisk at disse kan ferdigstilles. Dagens sentrum er ikke stort, men likevel større enn at vi kan skape et levende byrom i hele dette området.

Slik skriver Sortland kommune om sentrum til midtveishøring av byplanen. Tanken er altså å velge seg ut to områder som prioriteres først. Det ene er den sentrale linjen i sentrum, fra Rådhuset og ned mot torget, også kjent som «byaksen».

- Det har vært mye fokus på kvartal 13 når vi snakker om byaksen, men vi kan ikke bare snakke om det. Her må vi utvikle hele akse, inkludert kryssingene av Vesterålgata, parken, torget - og kanskje en ny gatestavn, sier kommunearkitekt Kristine Røiri.

Vi sitter på ny i kjelleren på Teknisk i rådhuset. Denne gang snakker vi ikke om studentdrømmer eller tanker, vi snakker om det administrasjonen har lagt frem til «midtveishøring» om byplanen. Og tema denne gang er «sentrum».

- Dette er et forslag, vi ønsker tilbakemeldinger på, understreker Kristine Røiri og Marielle Doms.

Efter høringsrunde og politisk diskusjon, tas signalene med og administrasjonen skal legge fram et endelig forslag til Byplan Sortland.

Delprosjekt og samarbeid

- Hvis politikere vil få til byaksen, så krever det flere ting og at vi lykkes med flere delprosjekt. Kommunen må velge å investere noe i uteområder. Og flere av prosjektene må bli et spleislag med private utbyggere, der fylkes-

Kristine Røiri og Marielle Doms.

kommunen også er en aktuell bidragsyter, forklarer Røiri.

Sistnevnte gjelder blant annet i Kvartal 13, hvor Karl Behrens AS vil bygge leiligheter og samtidig bidra til offentlige uteområder.

Samme dialog har man nå startet «ved sjøen», med utbyggerne i Gammeuhavna Eiendom AS. Tanken er å vurdere å gi utbyggerne «lov» til å bygge høyere enn fire etasjer, mot at de gir noe tilbake til byen.

«Gammeuhavna» omfatter leiligheter i området mellom torget og Blåbrygga, samt bygårdene nord for torget. Administrasjonen ønsker å inkludere torget og ny gatestavn i planene, gjennom et spisselag, 1 «bytte», kan utbyggerne få lov til å bygge sin etasje ytterst, og parkeringsbus på plassen ved Blåbrygga.

- Målet er en vinn-vinn-situasjon, der utbyggerne kan få høyere utnyttelse, fordi de bidrar til en positiv utvikling av byen, sier Kristine Røiri.

- Byplanen legger opp til å etablere mange byrom, og foreslår hvilke som skal prioriteres mest. Er det torget vi vil få til å fungere, så må vi ta noen valg. Kommunen kan heller ikke legge opp til et prosjekt som ikke blir lønnsomt for utbyggerne, sier Røiri. Hun understreker at selvså Gammeuhavna-prosjektet ikke er politisk behandlet, men byplanen vil legge noen rammer for området.

«Den aktive sjøfronten»

Kommunen deler også opp sjøfronten

i den «tilgjengelige» og den «aktive». Førstnevnte går gjennom sørlige del av sentrum - Sortland brygge, Sjøparken, Sortland senter, Promenaden torbi boligområdene skal være offentlig, men ikke nødvendigvis med kafeer og butikker i 1. etasje.

Til gjengjeld foreslår kommunen å prioritere området fra torget til kulturfabrikken som «den aktive sjøfronten».

Her ligger allerede publikumsrettede funksjoner, og kulturfabrikken står snart ferdig. Kryttrer vi dette sammen kan det gi Sortland et ansikt mot sjøen. Får vi til dette området - som ikke er så langt, men kan bli veldig bra - blir det et attraktivt område med potensielt mange kvaliteter, mener Kristine Røiri.

Fra tettsted til tett by

Byplanen og spesielt sentrumsplanen skal ivareta mange hensyn: Handel og næring, parkering og byrom. «Hvordan vokse fra tettsted til by?» spør kommunen i planbeskrivelsen.

Det skal skje gjennom bevisste prioriteringer, og å bli noe mer enn bare et handelsentrum med fri parkering overalt.

- Vi skal videreutvikle handelsnæringen, men også stille krav, sier byplanleggerne.

Om alt fra hvor man skal parkere til krav om utstillingsvinduer, og hva som skal være lov å etablere i 1. etasje. Inkludert retningslinjer for planter, benker, belysning og siktilinjer.

Førrige uke akse vi om å «lette til byen». Det gjelder spesielt for sentrum.

- Det er mange ubygde og halvferdige tomter i sentrum. Skal vi få til en tettere og bedre by, må vi «fylle inn i stedet for å fylle ut». Det skal rom nok for vekst, men samtidig lite nok til at det blir tett, mener Røiri.

■ Si din mening! Sortland kommune har lagt midtveisplanen ut på høring, og du kan si din mening før 15. september.

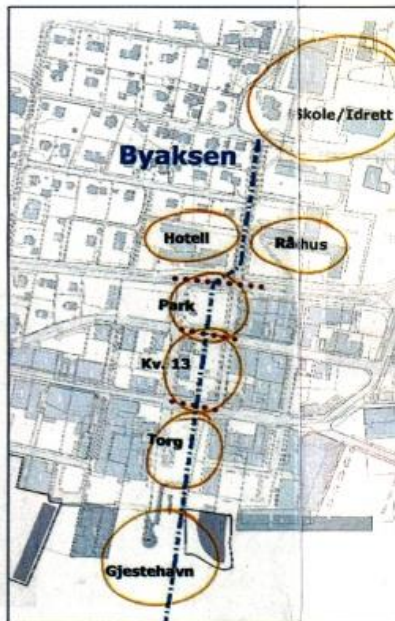
- VESTERÅLEN CARAVAN VIL HA Plass

Daglig leder Rose Stenkløv i Vesterålen Caravan AS skriver i et brev til Sortland kommune at firmaet ønsker rom for å utvide arealet nordover. Eierforeningsselskapet Sortland Caravan Eiendom AS overtok i fjor vegvesenets tomt, som nå huser vekststasjon, og ønsker å utnytte denne tomta for næringsvirksomhet og utvide arealet nordover.

- FREMKOMMELIG PROMENADE

Oluf Hermann Jensen er blant dem som ønsker seg strandpromenade, og i et brev til Sortland kommune minner han om at den bør være fremkommelig for alle. - Den bør være asfaltert slik at det er lett framkommelig for alle, også funksjonshemmede og eldre, og biler som kan bringe disse til promenaden, skriver Jensen. Han mener også at slike promenader kan bygges på andre siden av Sortlandsbrua, og mot Strand/Sigerfjord og Maunes.

Prioritere og ferdigstille Byaksen

Byaksen - fra rådhuset og ned til torget - skal løfte hele Sortland sentrum, er tanken. Utdrag fra kommunens presentasjon av den foreløpige byplanen, som er ute til midtveishøring.

Bjørns blåfarger i byen

De seneste års regimesskifter og slemningsendring for blåbyen, går seg også gjeldende for Blåbyen. I 2011 vedtok formannskapet en estetisk veileder for Blåbyen, men samtidig med et tillegg om at flere paletter skal kunne benyttes.

Nå holder Sortland kommune på med en revisjon av retningslinjene, i et samarbeid med blåbykonstneren.

- Estetisk veileder skal være klar når planen legges ut til offentlig ettersyn, skriver kommunen i planbeskrivelsen til midtveishøringen.

Timesparkering i sentrum?

Ingen snakker om parkeringsautomater, men en viss regulering foreslår Sortland kommune nå. Og tanken er at det skal ikke være nødvendig, fristende eller lov å parkere hele dagen midt i sentrum.

- I den innerste sentrum ser vi for oss tidsbegrenset parkering, og planen foreslår én time. Samtidig ser vi for oss flere, større parkeringsplasser i nærheten av innfartslinene til sentrum, sier Kristine Røiri. Det kan blant annet være brannstasjonen, ved rundkjøringa, og ved bussterminalen. Røiri understreker at konkrete planer må bli ut i samarbeid med næringslivet.

Se, så blå! Fra denne vinkelen ser Sortland ganske blå ut.

Den aktive sjøfronten

Byen skal bli tettere, foreslår kommunen.

Fortette og ferdigstille

- Ny bolig og næringsutvikling gjennom tettere og ferdigstillede av sentrum.
- Mange sentralt plasserte lodde tomter
- Fylla inn - ikke fylt ut

Fra torget til Kulturfabrikken skal Sortland bli «det nye Svolvær».

MELDER PLASSBEHOV
Sortland Caravan, ved brofoten på Strandsida melder inn behov for mer areal nordover, med tanke på bedrifters planer for videre vekst. Bedriften ber om at dette tas inn i kommunens arbeid med byplanprosessen.

VINDMØLLER KAN BLI OPPLEVELSE
Oluf Hermann Jensen har kommet med et innspill for den fremtidige vindmølleparken på Anstadblåheia. Han mener parken, med litt ekstra tilrettelegging, kan bli en virkelig attraksjon for både lokalbefolkning og tilreisende. Han nevner funksjonsbermedes tilgang til marka, etablering av fjellkafé, kulturarangementer, vinterhage, ishull og generell kunstnerisk utsmykning for å gjøre møllene til noe mer enn bare kraftgeneratorer.
- Hvor ellers i verden vil man finne en attraksjon som det her er foreslått? Spør Jensen.

- BRUK RETT REINDRIFTSKART
AMK Eiendom, ved Are Høve ber i et brev til kommunen om at byplanarbeidet må forholde seg til korrekte reinbeitekart. Det ble bekreftet på møte med plangruppen at det ikke var det offisielle kart over beiteareal for rein som var brukt. Her ble det brukt et kart der arealet var utvidet til også å dekke vestsiden av riksveg 85. Vi ber om plangruppen i det videre arbeid holde seg til det offisielle kartgrunnlag som på dette tidspunkt er gjeldende, skriver Høve til kommunen.

VIL ENDRE FRA BOLIG TIL BUSINESS
Leonhard Nilsen & Sønner AS, som eier eiendommen på Strandskog, vis a vis Byggmakker, ønsker ikke lenger at eiendommen skal være forbeholdt bolig/fritidsformål. Selskapet vil isteden ha området regulert til næringsformål, og ber om at dette innarbeides i den pågående revisjonen av kommuneplanen for Sortland teststed.

ØNSKER SEG STRANDPROMENADE
- Det hadde vært flott å få til en strand/kai-promenade med grantområde, kanskje med mulighet for bevertning og sikring mot vannet slik at ikke barn faller i havet, skriver Oluf Hermann Jensen i et innspill til byplanen.
Han mener dette kunne bli en av byens attraksjoner, og at en tilsvarende promenade kunne anlegges på Strandsiden, slik at man på begge sider av sundet kan nyte nærheten til både hav og bebyggelse.

FORSLAGET TIL BYPLAN:

- Innover, innover, innover!

Planleggerne Britt Marie Stiberg og Marielle Doms foran bykart og planverk.

For å utvikles fra tettsted til by må befolkningsveksten i størst mulig grad skje i allerede tettbygde strøk, mener planleggerne i kommunen.

KNUT IVAR AARSTEIN

Vi har hørt det i forbindelse med byplanarbeidet for: Kommuneplanleggernes ønske om at byen skal vokse innover, ikke utover.

Og åtte ganger bare i sammendraget av byplanen for Sortland, Blåbyen 2013-2025, er ordet innover nevnt.

SortlandsAvisa og kommuneplanleggerne møtes igjen i kjelleren hos Teknisk for å gripe tak i nok et tema i Sortlands byplan, som nå er ute til midtveishøring.

Denne gang snakkes det om bolig.

Det handler om hvordan tettstedet Sortland må planlegges for at det skal bli en virkelig by.

Det forventes 1.800 flere innbyggere for 2025 i Sortland, og dersom SSBs prognoser slår til - vil det bli behov for rundt 720 nye boenheter.

Førtes
- Byen skal vokse innover. Dagens landbruksarealer bevares, og det gir forutsigbare rammer, heter det i planen.

- Det er nok utbyggingsareal ved å bygge byen innover, og

på arealer som allerede er avstatt til utbygging.

I planforslaget settes det av plass til 1100 boenheter.

Det planlegges etter en strategi som vektligger at nye boligområder blant annet skal ligge i nærheten til skole, og at eksisterende infrastruktur utnyttes. Eksisterende boligområder fortettes, og felles lekeareal blir desto viktigere, fastslås det.

Planen foreslår 250 nye boenheter i Prestdalen, et område som i dagens gjeldende plan er landbruks, natur- og friluftsområde.

En boligbygging i dette området vil legges helt opp til lysløypa - og det foreslås at lysløypetraseen i dette området omgjøres til gang- og sykkelsti.

Dersom lysløypa skal følge dagens trasé og ha en viss kvalitet, blir gjenværende areal til boligformål for lite. Det blir for få boenheter sammenliknet med kostnadene til teknisk infrastruktur, er begrunnelsen i planen.

Planen hevder også at Lamarka Nord og Natsteinsøyra er velegnet til boligformål.

Strandskogjordet vest for Byggmakker er foreslått avstatt til næringsformål - noe forevrig grunneier LNS også har ytret ønske om.

Tommel ned
Per dags dato er rundt 670 boliger regulert og klare til å bygges. Planleggerne i kommunen vender foreløpig tommele ned

for de allerede vedtatte boligprosjektene Selnes Nord og Sortland panorama.

- Prosjekter som går på tvers av strategiene som handler om eksempelvis fortetting, bevaring av landbruksareal og utnyttelse av eksisterende infrastruktur har ikke fått leve videre i planen så langt. Men toget er absolutt ikke gått for den og de som vil komme med innspill, sier kommuneplanleggerne Britt Marie Stiberg og Marielle Doms.

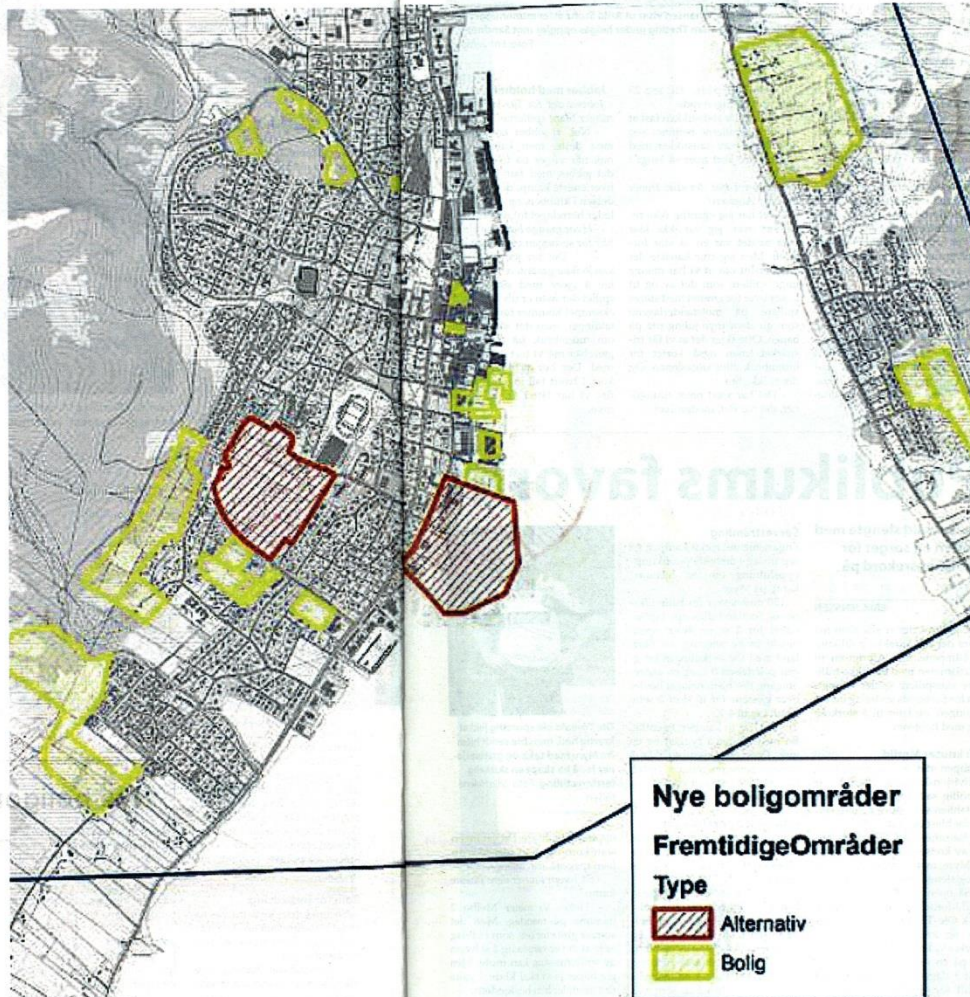
Håper på enighet
Byplanen ligger nå ute til midtveishøring. Kommuneplanleggerne Stiberg og Doms ønsker så mange tilbakemeldinger som mulig for fristen for tilbakemeldinger på midtveishøringen går ut den 15. september.

- Dersom vi får både politikere, næringsliv og innbyggere til i størst mulig grad være med på den overordnede planen, så vil det lette planprosessen fremover, sier de.

- Frykter dere at politikere vil spennes bein på planene som er skissert?

- Vi både håper og tror det vil komme gode innspill fra de folkevalgte, og regner med at det blir enighet for de mer formelle behandlingene av planen settes i gang, samstemmer Marielle Doms og Britt Marie Stiberg.

Om du vil ta en nærmere titt på planarbeidet, finner du det på Sortland kommunes hjemmesider.

Nye boligområder
Fremtidige Områder

Type

 Alternativ
 Bolig

De gule feltene er fremtidige boligområder som i dag ikke er utbygd, og som planen avsetter til boligformål.

Lamarka og Natsteinsøyra i rødt, utarbeides det egne alternativer for.

Midtveishøringen

Gjennomgang av planforslaget:

- Intern referansegruppe
- Ekstern ressursgruppe
- Formannskapet
- Åpent møte

Innspill til midtveishøring:

- Ca 50 innspill
- Deler av planen endres i forhold til dette
- Diskuterer med partene, bli enige.

Møte i planforum

- Møte med alle sektormyndighetene
- Diskuterer utfordringene i planen

Spesielle «prosjekt»

- Utnytte situasjonen med pågående prosesser og prosjekter
- Koble det opp mot planarbeidet
  - I tid
  - I tema
- Det er effektivt, det er nyttig og det er engasjerende.
- Og ikke minst morsomt 😊

36 Landskapsarkitektstudenter jobber med Sortland. (Høsten-2012)

- 5-årige studenter fra UMB (Ås)
- «Grønne og blå strukturer i urbane strøk»- hovedoppgaven
- Studentene jobber for at Sortland skal bli et bedre sted

Bladet Vesterålen Onsdag 19. september 2012

Nyheter

3

Arkitektstudenter på Sortland:

– Sted med stort potensial

– Parkbraget kommer til å bli trangt og kanskje litt skuggfullt, og det bør ikke brytes av bilveier, mener studentene Bård Sidal Grashøkk (f.v.), Helle Blinheim Strandhagen, Høge Tveit, Andrea Lamb og Kristin Potarsdóttir, som tok en tur for å se på Paviifjongsparkei og kvartal 13 tirsdag. (Foto: Inger Merete Elven)

SORTLAND – Her er det mange områder som det går an å ta tak i, sier landskapsarkitektstudentene fra Ås, som skal skrive semesteroppgave om Sortland by.

INGER MERETE ELVEN
inger@biv.no

I forbindelse med byplanarbeidet har Sortland kommune fått 34 ferdigstudenter i landskapsarkitektur på besøk. Studentene fra Universitetet for Miljø og Bioteknologi (UMB), tidligere Ås, skal lage sin semesteroppgave om Sortland. Innleveringsfristen er 10. desember, og da vil det foreligge mange konkrete forslag til hvordan Sortland kan utvikle sine uterom.

– Vi får en unik mulighet til å belyse de ulike tomtenes potensial, og til å gi konkrete innspill på utforming til både ut-

Dette lekstativet i Paviifjongsparkei er ikke spesielt vellykket, er studentene enige om. For tida er det også avstengt for lek.

bygger og grunneiere, sier arkitekt og byplanlegger i Sortland kommune, Kristine Røtt. Hele denne uka er studentene ute på feltarbeid på Sortland. Blant de områdene de skal se på er byaksen, Natstetnara, havnespromenaden, Strandgata, Minnelunden, uterom på ulike skoler, Grubasen, Frestehva og Selneselva.

– **Bildominert**

Studentene ankom Sortland mandag, og har rukket å gjøre seg opp noen meninger.

– Mitt førsteinntrykk er at Sortland er veldig bildominert. Byen er utformet på bilens premisser. Vi ser folk komme ut av biler, gå inn i butikken, og så sette seg inn i bilen igjen. Det er lite aktivitet utenom bilkjøring, sier Helle Blinheim Strandhagen.

– Omgivelsene med fjellene og naturen har gjort inntrykk på meg. Her er det sikt mot fjell og trær overalt. En konstant påminnelse om naturkreftene synes jeg er veldig inspirerende, sier Bård Sidal Grashøkk.

– En stygge by i vakker natur? – Nei da. Det finnes problemområder, men også mange kvaliteter som kan gripes fatt i, sier studentene fast.

– **Utsikten blokkeres**

De reagerer litt på alle utfyllingene og planer om flere fjållinger utover i Sortlandsundet.

– Vi forstår at området ser for parkeringsbusset er tenkt utfyllt og bygd igjen. Da blokkeres den fine utsikten til fjellsida. Sortlands fineste kunn bør kanskje brukes til noe annet enn parkeringsplasser.

Studentene er også opplytt av Alegegrassamfunn, som de sier finnes sør for Sortlandsbrua, hvor det er planer om å bygge vei.

– Det er sjøgress hvor andefakene yngler, som er vesentlig

å ta vare på. Det er ikke bare uproblematiske å bare lage nytt land ved å fylle ut, sier Andrea Lamb.

– **Kry over byen sin**

Folketallet har kanskje fått mangelfulle råd, og i en liten kommune er det vanskelig å få tak i all informasjon. Men vi synes det er positivt at kommunen her er veldig open for våre innspill, sier Høge Tveit.

– Vi synes også det er fint å se at så mange her er kry over byen sin, og at de er ekstremt engasjerte, er studentene enige om.

Nå gleder de seg til å ta fatt på de konkrete oppgavene, som de får lov å velge helt selv. – Havnepromenaden virker spennende. Det samme gjør torget og skolegården ved barneskolen som er skikkelig ille. Minnelunden skiller seg også ut, mener Tveit.

34 ferdigstudenter i landskapsarkitektur er denne uka på Sortland, og arbeidet med å lage konkrete forslag til utforming av byrommene fortsetter når de kommer tilbake til Ås.

- Noen ser byen utenifra
- Prosjekter som viser muligheter
- De er visjonære
- De tør å provosere, sette ting på spissen
- Skaper stort lokalt engasjement.
- De gir oss masse nyttig informasjon og ideer

15 Torsdag 20. september 2012 SortlandsAvisa

«Denne byen skriker etter helhet»

36 landskapsarkitektstuderenter skal finne bedre presentasjons- og utstillingsmuligheter i byen. Disse studentene skal jobbe 900 timer hver gratis. Det er klart dette er en kjempemulighet.

«Denne byen skriker etter helhet» er et uttrykk som brukes av landskapsarkitektstuderenter som deltar i et stort prosjekt i byen. De skal finne bedre presentasjons- og utstillingsmuligheter i byen. Disse studentene skal jobbe 900 timer hver gratis. Det er klart dette er en kjempemulighet.

«Dere har ekstremt mange parkeringsplasser. De er kanskje uendelige, men de er fullt plassert. De er der menneskene skulle ha vært.»

SortlandsAvisa 20. september 2012: Da var 36 masterstudenter i landskapsarkitektur i Blåbyen for å studere den og komme med kreative forslag.

Vil kaste ut bilene og snu byen mot sundet

Sortland slapp 36 landskapsarkitektstuderenter løs i byen for å komme opp med gode ideer. De foreslår småbåthavn i sentrum, fiskehjeller på torget og glassbygg under vann. Og et trekk går igjen: Ut med bilene og høyblokkene, inn med sjøen.

I for høst fikk Sortland storfinnt besøk: Universitetet i Ås hadde valgt byen som åsted for feltarbeid og semesteroppgaver for 36 studenter i landskapsarkitektur. Disse studentene har siden den gang jobbet flere hundre timer hver med 30 forskjellige prosjekter og ideer.

Dette som et ledd i det pågående byplanarbeidet i Sortland. Nå er ideene klare:

- Prosjektene representerer ambisøse og spennende innspill til hvordan byen kan utvikle seg i årene framover. Mange av innspillene er urealistiske å gjennomføre i sin helhet, men de kan være til inspirasjon for videre diskusjon, sier kommunearkitekt Kristine Raiiri.
- Vi vil se noen generelle problemstillinger som går igjen, og som også vil komme fram i byplanarbeidet, legger hun til.

Vil vise fram. Temaet for oppgavene har vært egroen og blå strukturer i urbane strøk. Variasjonen er stor; oppgavene spenner mellom detaljerte løsninger for bruk av grusbanen eller Sortlands hage. Andre jobber med Kringelneset, Natsteinsøyra eller belysningsplan for Sortland sentrum. Flere har sett på den kanskje største og viktigste utfordringen: Hvordan skal byen kryttes nærmere sjøen?

Brit-Marie Stiberg, Kristine Raiiri og Raina Kristensen i Sortland kommune gleder seg over mange sprekke ideer fra arkitektstudentene.

Det er et omfattende materiale studentene har levert fra seg, og dette skal nå vises fram:

- Hver uke de neste seks ukene vil ideene presenteres i SortlandsAvisa.
- Fra samme torsdag vil de samme ideene med et mer omfattende materiale stilles ut i henholdsvis Sortland Storsenter og Skibsgården – annenhver gang, og dermed vil hver utstilling stå i 14 dager.
- Materialet er også tilgjengelig på Sortland kommune sine byplan-side på internett.

Hardt til torgs. Prosjektene som presenteres denne uka - i avisa og på Skibsgården, handler om byaksen, torget og møtet med sjøen.

Et av forslagene går hardt til verks og rister grundig tak i torget: Kristin Petrusdottir og Hege Tvette vil grave opp deler av torget og anlegge et vannspeil innerst. De hiver ut bilene og bruker plassen helt inn til veggene til torg. Flere bygg fjernes; blåkkjøkenet, tingretten og de små lagerbygningene nærmest vannet.

- Mange av prosjektene har forslag som sikkert vil provosere noen.
- Og det er greit.
- Kanskje det også fører til enda flere og bedre ideer, tenker Kristine Raiiri.

Bla om

Hvordan presentere oppgavene for Sortlands befolkning?

- Delte opp i 6 ulike tema, over 6 uker
- Avisene hadde doble oppslag og forsider hver uke
- Skiftende utstilling i begge kjøpesentrene
- Skapte diskusjon: mere media
- Det åpner for nye tanker- vi ser at det er mulig å få til noe bra.

Bladet Vesterålen Fredag 25. januar 2013

Nyheter

11

Viser visjoner for torget

Svein Arne Helland tok en kikk på forslagene til hva som kan gjøres med torget på Sortland. (Foto: Inger Merete Elven)

SORTLAND: Fire spennende forslag til hvordan Sortland torg kan bli, kan nå studeres nærmere i ei utstilling på Skibsgården.

INGER MERETE ELVEN
inger@blv.no

Landskapsarkitektstudentene som går femte året på Universitetet for Miljø og Biotvitenskap

på Ås har valgt prosjekter i Sortland som sine masteroppgaver.

Fire av oppgavene har tatt utgangspunkt i Sortland torg. Og disse presenteres i sin helhet i ei utstilling på Skibsgården de neste 14 dagene.

– Mer maritimt og grønt

Svein Arne Helland var en av

dem som studerte torg-forslagene nærmere da utstillinga åpnet torsdag morgent.

– Jeg har ikke satt meg så veldig inn i de forslagene som stilles ut her, men jeg synes ikke torget vi har i dag er så fint, sier Helland.

– Det kunne ha gjort seg med et mer maritimt preg på torget, og gjerne noe mer grønt, mener han.

Nytt tema hver uke

Hver uke presenteres et nytt tema i utstillingene, som vil vekse mellom Skibsgården og Sortland Storsenter.

– Dette vil de kommende utstillingene dreie seg om:

- Sjøfronten, 31. januar (Storsenteret)
- Sortlandsbekken, 7. februar (Skibsgården)
- Sentrum, 14. februar (Storsenteret)

senteret)

- Grøntplan m. prosjekter, 21. februar (Skibsgården)
- Kringelneset - Nattsteinsøra, 28. februar (Storsenteret)

Hver torsdag kan du også lese om de samme temaene i Bladet Vesterålen og på blv.no.

Du kan se bilder fra studentenes forslag til nytt Sortland torg på blv.no.

” Mange av innspillene er urealistiske å gjennomføre i sin helhet, men de kan være til inspirasjon for videre diskusjon.

Petursdottir og Tvetes torgidé omfatter en rekke flere punkter:

- Skatepark for ungdom, parkouranlegg for fysisk aktivitet.
- Gresskråning inn på torget mot vannspeilet.
- To etasjes glasshus på hjørnet, som kan ha servering eller bare utsikt. Laveste etasje under vann ved flo.
- Fiskehjeller som le, eller tak for markedsboder.
- Ny trapp og møte med sundet, og småbåthavn lenger ut.

Nei til biler. De andre tre prosjektene rundt torget tar for seg beslektede eller litt andre problemstillinger:

- **Havn i Sortland sentrum:** Ole Gunnar Oldereid har laget en grundig utredning av muligheten for en småbåthavn i Sortland sentrum, fra Sortland bygge til hotellet, inkludert mot-tak av fisk fra småbåter.
- **Byaksen i Sortland:** Pål Dixon Sandberg vil utvikle byaksen fra hotellet gjennom paviljongparken, Kvarstal 13 og til torget. Ta bort trafikken fra Kjøpmannsgata, bygg om paviljongparken til et levende sted og bygg mindre i Kvarstal 13.
- **Vannspeil på torget:** Anette Saastads prosjekt om torget viser også mange grep, foreslår vannspeil midt på torget, knytter det nærmere sundet, og forlenger Sjøgata som en gangvei fra kjøpesenter til kjøpesenter.

Prosjektene er ulike, men ifølge kommunen har de flere fellesstrekk.

Alle handler om at torget må få nærmere kontakt med sjøen. At det må fylles med aktivitet mer enn å sitte på en benk, og mer rettet mot sjøen. Og alle vil fjerne trafikken fra torget, sier Kristine Roiri.

Nei til høyblokker. Prosjektene har et annet viktig fellesstrekk: Ingen ønsker å bygge mer i sjøkanten, annet enn lave bygg for kafe, service eller lignende.

Tvert i mot foreslås flere bygg fjernes. Og ingen nye leilighetsbygg på fem, seks eller sju etasjer.

Dette blir trolig også et av de store stridsspørsmålene når by-

planen skal til politisk behandling. Innspillene har allerede bygd opp å komme inn. I bakhodet ligger planene for «Gammelhavna» som seks-sju etasjer leiligheter mellom blåbrygga og torget.

«Vi får mange innspill - fra dem som ønsker å bygge høyt, og fra dem som mener at vi ikke bør gjøre det. Her er det delte meninger, sier Raina Kristensen i Sortland kommune.

Sortland har et overordnet mål om å knytte byen nærmere til sundet. Hvis vi bygger leilighetsbygg på seks-åtte-ti etasjer, gjør vi det da for alle, eller for noen få? Dette er noen av spørsmålene vi må ta stilling til i byplanen. Og vi ser at vi ikke har lyktes ved Sortland bygge, der havnepromenaden rundt leilighetene ikke føles som et offentlig område, fortsetter Roiri.

«Vi politikerne bli utfordret i byplanen til å ta tøffe valg? - Ja - det vil de nok bli, svarer Kristiansen.

Den mye omtalte byplanen legger rammer for arealbruken i sentrum. Den skal til endelig politisk behandling om et års tid, men allerede om noen måneder får vi signaler. Da kommer den foreløpige planen på midtveishøring. Da kan debatten om torget, paviljongparken, biler og høyblokker starte på alvor.

«Og når det gjelder torget: Vi får nok ikke til alt på en gang. Men med noen enkle grep, engasjement og et spilelag, kan vi sørge for at det ikke blir nye år med planer i en skuff, sier Roiri.

■ **Se ideene og prosjektene presentert i sin helhet på Skibgården fra torsdag 24. januar og to uker fram i tid.** Der finner du mange flere bilder, planjer og beskrivelser! Materialet finnes også på kommunens hjemmesider.

MØTESTED

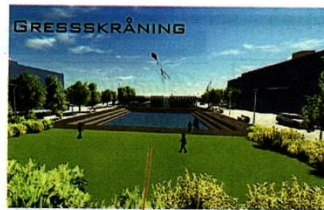
Sett fra scenen inn mot torget. Torget kan brukes som møtested sånn som på 17. mai, markedsdager med salgsbuder, tenning og av juletre og så videre.

Gangstige i en alle mellom kjøpesentre

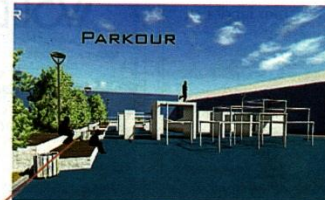

To etasjes glasshus på hjørnet av torget. Kan muligens ha servering eller et plass til å sitte seg ned å nyte utsikten.

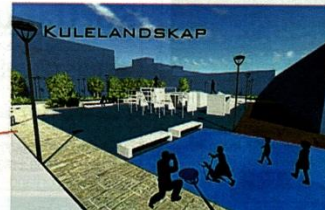

Gresskråning omkranset buskfelt mot vannspeilet. Vannspeilet blir opplyst fra bunnen.

AKTIVITETER

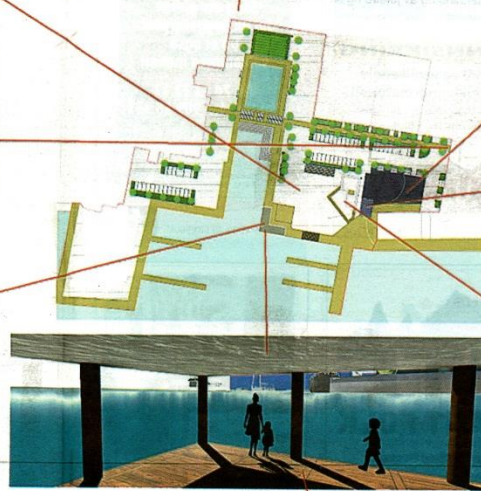
Parkour dreier seg om å bevege seg fra A-B med å hoppe. Aktiverende og integrerende.

Kulelandskap har små høyder, laget av gummi. Egner seg spesielt godt for småe.

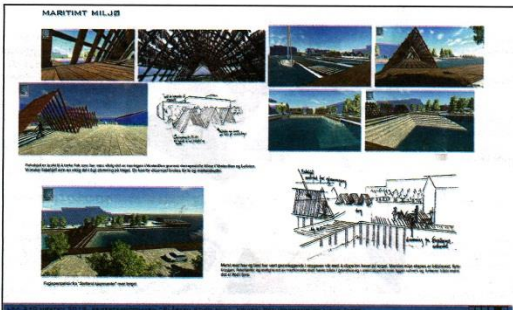

På utferden til Sortland så vi noen skatere og syklistere i lek på torget. Skatepark egner seg godt på torget for aktivitet og sosialt møtested.

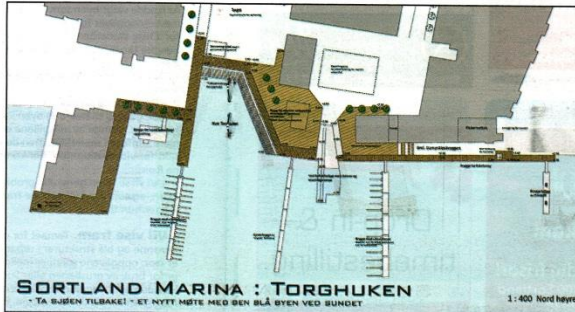

GARD L. MICHALSEN Slik ser Kristin Petursdottir og Hege Tvette for seg Sortland torg - møtesteder, aktiviteter og sjøen inn mot torget.

” Sortland har et overordnet mål om å knytte byen nærmere til sundet. Hvis vi bygger leilighetsbygg på seks-åtte-ti etasjer, gjør vi det da for alle, eller for noen få?

Fiskehjeller på torget? Det foreslår Hege Tvette og Kristin Petursdottir.

Kan Sortland sentrum bli en stor marina?

Anette Saastads tanker om torget.

Ønsker sjøen inn på torget

SORTLAND: Å få sjøen til å møte land på en bedre måte enn i dag er sentralt i Kristin Petrusdottir og Hege Tvetes forslag til nye Sortland torg.

INGER MERETE ELVEN
inger@blv.no

De to landskapsarkitektstudentene

Kristin Petrusdottir under presentasjonen av semesteroppgaven om Sortland. (Foto: Kristine Røiri)

ene ønsker et aktivt torg og en nye tettere sjøkontakt. Petrusdottir og Tvette drar vernet lenger innover, ikke gjennom full oppgraving, men med noe utvidelse av dagens torghuk. Samtidig vil de få mer vann inn på torget, ved å plassere et vannspeil, med lav dybde, litt lenger inn.

Bort med kjøreveier

De legger opp til å omplussere skulpturen Havssøye til en bedre posisjon helt ytterst, og i stedet legge til rette for ei småbåthavn.

– Vi ser for oss at kaikanten oppruster og bygges ut som søylekai rundt Ellingsenbrygga, torget og det nye boligkomplekset sør for torget.

I forslaget har studentene tegnet torget helt fra vegg til vegg, uten kjøreveier på nord- og sørsida som i dag. I stedet foreslår de å legge til rette for kafétrift langs sidene.

Vil fjerne tingretten

De vil også ta bort bygget til Oddgeir Hansen, hvor tingretten i dag holder hus.

Arealet skal i stedet gi plass til en torghale med skatestallasjoner, fiskehjeller og en parkour-park, ei slags hinderløype med klatrestativ og murer i ulik høyde.

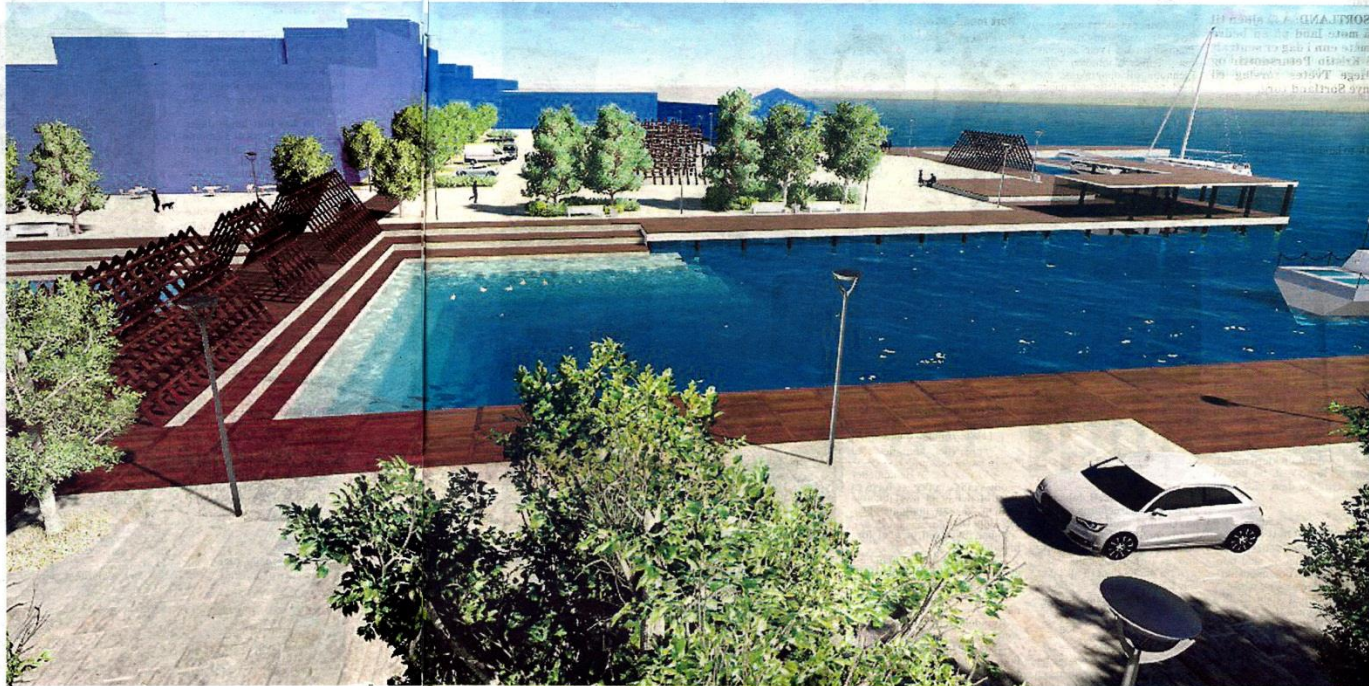
Fiskehjell-passasje

Det er også lagt inn fiskehjeller i passasjen mellom sjøkanten og vannspeilet, som det skal være mulig å gå under.

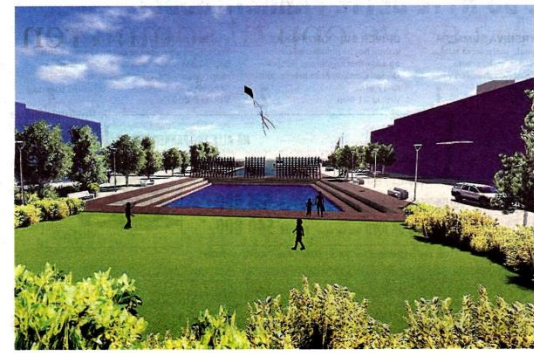
– Vi vil plassere fiskehjeller godt synlig i anlegget, for å ta historien inn på torget. Disse kan brukes som markedsboder, pergola og informasjonsboder, skriver Petrusdottir og Tvette i oppgaven.

Tidevannshus

De har også tegnet inn et to etasjers nybygg i glass, over og under vann, ytterst på kaikanten hvor det i dag står et lager-skur. Inne i glassbygget blir det mulig å følge med på tidevannet, og man kan få følelsen av å være i et akvarium...

Stikk ser Kristin Petrusdottir og Hege Tvette for seg framtidens torg på Sortland, med blant annet fiskehjeller og vannspeil. (Skisse: Kristin Petrusdottir og Hege Tvette)

Med vannspeil og grøntområder. Sett fra sentrum mot sundet. (Skisse: Kristin Petrusdottir og Hege Tvette)

– Vi må endre kurs

SORTLAND: – Vi er ikke i ker, og ønsker om å få til et fremtidig torg og en bykase som har et innhold og en sammenheng. Noe som går utover det å bare kunne sette seg ned i solen, noe som kan bli en attraksjon.

Hun tror flere av innspillene kan være med på å gi en retning for utvikling når man nå skal diskutere Sortlands fremtidige forhold til sjøen.

– Om vi ikke lander på disse løsningene, så kan de sette i gang diskusjoner og inspirere oss som sortlandborgere til å tenke nytt. Noe vi ser byen trenger, med henblikk på gode byrom, møteplasser og med denne kystbyens møte med sjøen.

Røiri synes innspillene til torget fra landskapsarkitektstudentene er interessante, hver og en og som helhet.

– De representerer nye tan-

ker, og ønsker om å få til et fremtidig torg og en bykase som har et innhold og en sammenheng. Noe som går utover det å bare kunne sette seg ned i solen, noe som kan bli en attraksjon.

Hun tror flere av innspillene kan være med på å gi en retning for utvikling når man nå skal diskutere Sortlands fremtidige forhold til sjøen.

Røiri synes innspillene til torget fra landskapsarkitektstudentene er interessante, hver og en og som helhet.

– De representerer nye tan-

Må grave opp til sommeren

SORTLAND: Til sommeren må Sortland kommune grave opp deler av torget, i forbindelse med vann- og avløpsarbeid og utbygging i kvartal 13. Allerede da må kommunen ta noen valg om utformingen av torget, mener Kristine Røiri, men hun har ikke stor tro på at det vil sette i gang en prosess med mer framtids løsninger for torget.

– Tinga er litt dårlig, fordi det da også foregår store prosjekter med utbygging av hotell og kulturhus.

– Men vi kommer ikke til å ha torghalene i skuffen i år til, sier hun.

Sortland som masteroppgave

• Studentene fra Universitet for Miljø og Biovitenskap på Ås har valgt prosjekter i Sortland som sine masteroppgaver. Oppgavene ble lagt fram like før jul.

• Fjere av forslagene fra landskapsarkitekt-studentene vil de neste ukene bli presentert i Bladet Vesterålen.

• Blant forslagene finner vi torget, havnepromenaden, Sortlandsbekken, grøntplan, Kringelneset og Natsteinsøra.

• Fullstendig presentasjon av hvert enkelt forslag vil bli lagt ut på Sortland kommunes hjemmeside under linken Byplan Sortland.

Fire visjoner for torget

• Blant oppgavene som landskapsarkitektstudentene har jobbet med, har fire tatt for seg framtidens Sortland torg.

• Alle fire forslagene vil presenteres i sin helhet i ei utstilling

på Skibsgården, som henger i 14 dager fra og med torsdag 24. januar.

• Felles for de fire forslagene er at de ser kvalitetene i torgets sentrale plassering og kontakt med sjøen. Samtidig ser de utfordringer med måten torget er utformet på, innholdet, og fremholdet til sjøen og omkringliggende funksjoner.

• Alle studentene som har jobbet med torget mener det har et stort utnyttingspotensial.

• Ingen ønsker å bygge noe nede ved sjøkanten, annet enn helt lave bygg for kafé og service. Åpenhet er viktig for å få bedre kontakt med sjøen.

Kommunens byplanleggere, Rina Kristensen (f.v.), Britt Marie Stiberg og Kristine Røiri, kan boltre seg i forslag fra landskapsarkitektene på Ås. (Foto: Inger Merete Elven)

Byromsseminar

«Byens møte med sjøen» -mars 2013

Kunnskapsheving

Samarbeid om konkrete løsninger

- gangvei
- bilvei
- muligheter
- kystlinje
- svakheter

SORTLAND

KYSTBYENS MØTE MED SJØEN

BYROMSSEMINAR FOR NORDLAND 2013

Byplanen for Sortland:

Samarbeid gir utvikling

SORTLAND: Gode privat-offentlige samarbeid er nærmest en forutsetning for utvikling av Sortland sentrum.

INGER MERETE ELVEN
inger@blv.no

Forslaget til byplan for Sortland legger opp til å prioritere to områder i sentrum: Byaksen og den mest sentrumsnære delen av sjøfronten. Private utbyggere vil bli sentrale brikker i utviklinga.

Byaksen består av Paviljongparken, kvartal 13 og torget.

Byggmester Karl Behrens skal realisere et bygg med leiligheter og næringsvirksomhet i kvartal 13, mens Gammelhavnaprosjektet har synliggjort en mulighet for å få realisert et gjestehavn i tilknytning til torget.

– Må skje noe

– Byaksen er et område hvor det må skje noe, og mye her dreier seg om å få til et offentlig-privat samarbeid, sier kommunearkitekt Kristine Røiri.

Tanken er at de private aktorene er med på å finansiere de

offentlige uterommene. Slik oppfyller de samtidig kravene til leke- og oppholdsareal for beboerne i sine leilighetsbygg.

– Der er vi i gang med et samarbeid med Gammelhavna Eiendom, sier Røiri.

Gammelhavna Eiendom ønsker å føre opp et bygg på i alt sju etasjer nord for torghuken. Utbygger har også jobbet med utforming av ei gjestehavn i forlengelsen av torget. I byplanforslaget heter det at dette kan bli et nøkkelprosjekt for å få realisert både byaksen og “den aktive sjøfronten”.

– Vil gi ansikt mot sjøen

Planforslaget legger opp til at det ikke er lov å bygge boliger eller parkering i 1. etasje på nye bygg i indre sentrum. Næringsbygg som etableres her skal dessuten ha 70 prosent glassfasade i 1. etasje. Man ønsker utadrettet, publikumsvennlig aktivitet på gateplan.

– Byaksen og den aktive sjøfronten forbi torget er ikke så vanvittig store prosjekter, men de vil gi et mer attraktivt sentrum, noen gode uterom og en by som vender ansiktet sitt mot sjøen, konkluderer Røiri.

Etasje-unntak?

– Generelt setter vi ei grense på fire etasjer i sentrum, men om prosjektet gir mye tilbake til fellesskapet i form av ekstra kvaliteter og ikke forringer annen bebyggelse og uterom, kan økt høyde vurderes, sier Røiri.

– Gammelhavna Eiendom har kommet med et konkret innspill til planen, som vi må vurdere opp mot retningslinjene som vi har laget. Så blir det opp til politikerne til slutt, legger hun til.

– Finnes det andre muligheter til å realisere et nytt torg enn å inngå samarbeid med private?

– Kommunen eier nesten hele torget, og dette er en måte å få til raskere framgang og splicing på utgiftene. Skal vi ha ei gjestehavn der, trenger vi uansett le mot nord, noe det planlagte bygget vil gi, sier Røiri.

Uferdige kvartaler

SORTLAND: Den foreslåtte overordnede strategien for sentrumsutviklingen er å fortette og ferdigstille de arealene som er tilgjengelig.

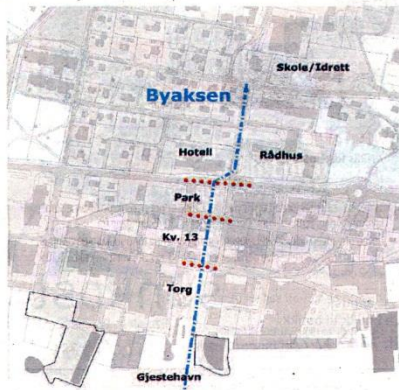
– Vi skal ikke ha alle disse mellomrommene som er ingenting, sier kommunearkitekt Kristine Røiri, og sikter til kvartalene i sentrum som ikke er ferdig utbygd.

– I det øyeblikket vi ønsker å være en by med urbane kvaliteter må vi gjøre noe med mellomrommene og definere hva som skal være der: parkering? bebyggelse? trær? I dag oppleves disse stedene som udefinerte og utfyllende.

Kvartal 11 (bank-kvartalet) og kvartal 13 er eksempel på uferdige kvartaler.

Føreløpige skissforslag fra Klausengruppen AS, som betyr mulighetene for etablering av gjestehavn ved torget i tilknytning til Gammelhavna-prosjektet.

Byaksen blir viktig å prioritere, mener byplanleggerne

Den kulturelle skolesekken

«Barnas stemme på torget»

Vi vil være nærmere havet
Vi vil ha en fin trapp
Havet er for alle
Kan vi lage et underhavs-akvarium?

Barn er viktigere enn biler
Vi vil ikke ha flere parkeringsplasser
Mer tre, mindre eksøs
Flere burde gå istedet for å kjøre

Barnas torg på Sortland

SORTLAND: Barna på Sortland vil være mer synlige i bybildet. De vil ha sitt eget torg, på Torget.

TROND K. JOHANSEN
trond@iv.no

Fjerde klasse ved Sortland barneskole var i går på Torget på Sortland for å sette sitt eget preg på denne store asfaltplassen. De har laget en vegg som de har smykket ut på sin måte, der de også har skrevet litt om hva de ønsker av Sortland.

– Vi ønsker en fargerik by, en by med park og dyr. Vi undrer oss litt på hvordan vi ville fått byen til å se ut om vi fikk bestemme litt mer, sier Louise i 4. klasse.

Klassen har laget tekster som også vil komme på veggen, og nå ønsker de at kommunen tar dem på alvor. De vil at det ikke bare er de voksne som skal bestemme hvordan Sortland skal se ut.

Drar inn barnas kompetanse
Kristine Røiri, som er prosjektleder for torget, ønsker å dra inn ungdomene for å få vite hva de vil med Torget.

Ungene har ikke så nært forhold til torget og til byens andre uterom, og det må vi gjøre noe med, sier Røiri. Hun håper vegen på torget skal gi et uttrykk for hva ungdomene vil med byen og hva de ønsker seg.

– Dette er et lite skritt for å vise at det fins en masse unge i denne byen, sier hun.

Hun mener at der hvor det er unge, der kommer det også voksne. Hun vil gi ungdomene gode relasjoner som gir dem lyst til å flytte tilbake til byen de vokste opp i når de har vært ute for å ta utdanning.

– Vi må få noe grent inn på torget. Vi må få trær og gress,

Louise (10) ønsker å få en mer fargerik by. En by med lyse fine farger, ikke bare mørke og triste farger og ikke bare blått. (Foto: Trond K. Johansen)

slik at folk kan kose seg, og vi må åpne mer opp mot sjøen og torghuken.

Anne-Margrethe Albertsen er undringstøtter for klassen fra Sortland. Her hjelper hun noen av de minste fra barnehagen med å skrive navn på handtrykkene på veggen.

Klasse 4a ved Sortland barneskole satte sitt preg på blåbyveggen på torget fredag formiddag.

Torget er sterkt preget av at det har vært barn tilstede de siste dagene. Bymuren er blitt vakker og flott og blå. (Foto: Silje Brekke)

Charlen fra Vestmarka barnehage fikk også sette sitt handtrykk på veggen.

Den kulturelle skolesekken «Byplansjefene»

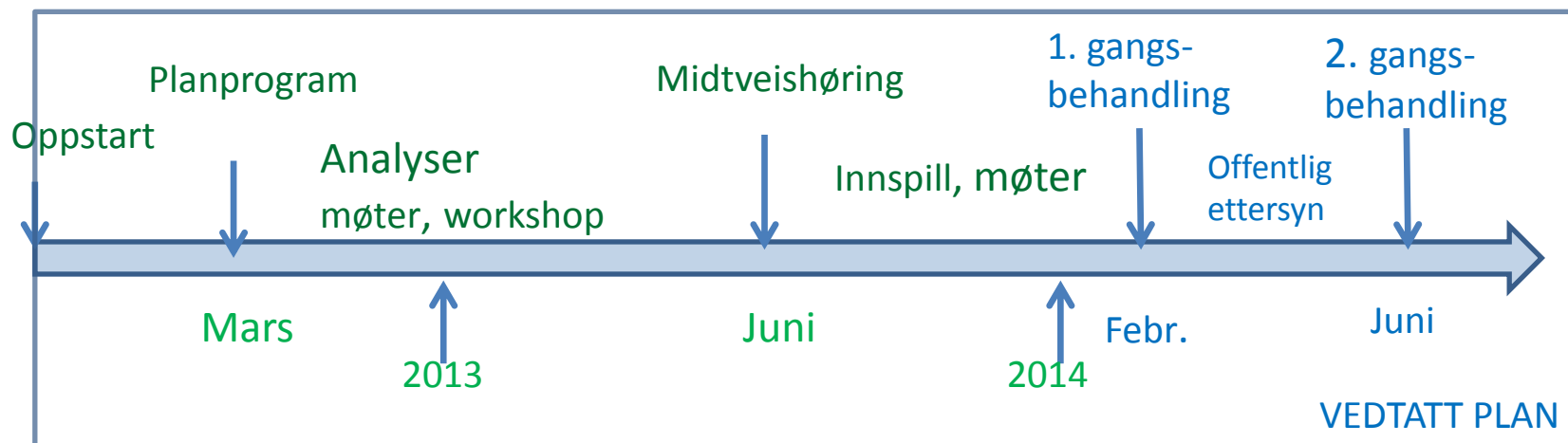

Formannskapet tar utfordringen

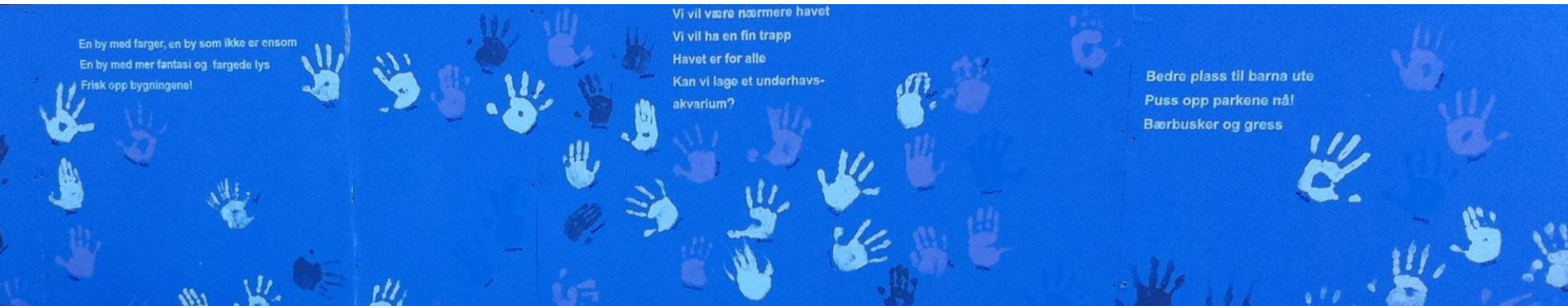

Erfaringer fra vår prosess

- Mindre konflikt, lettere å diskutere det overordnede verdiene tidlig i prosessen.
- Lettere å komme i dialog på tvers av ulike interesser og finne løsninger
- Folk er engasjert, dette handler om deres hverdag og fremtid: la dem få være med!

- Engasjerte borgere er vaktbikkjer for felleskapets interesser for fremtiden.
- En åpen og bred prosess gir nyttig informasjon og ny kunnskap til oss som planleggere, til befolkningen og til politikerne.
- Ressurskrevende: tid og engasjement. Oppfølging av innspill.
- Det gir kommunen et positivt ansikt utad.
- Ikke minst.....det er spennende og engasjerende.

A blue banner with white handprints of various sizes scattered across it. The banner contains three columns of white text. The first column is on the left, the second in the middle, and the third on the right.

En by med farger, en by som ikke er ensom
En by med mer fantasi og fargede lys
Frisk opp bygningene!

Vi vil være nærmere havet
Vi vil ha en fin trapp
Havet er for alle
Kan vi lage et underhavs-
akvarium?

Bedre plass til barna ute
Puss opp parkene nå!
Bærbusker og gress